

Notitie

Datum
30 oktober 2013

Kenmerk
307584

Betreft

Parkeren centrum Haren, aanvullende scenario's weren lang parkeren

Probleem

De gemeente Haren heeft behoefte aan heroverwegingen ten aanzien van (onderdelen van) het parkeerbeleid op basis van ontwikkelingen en wensen.

De ontwikkeling op het Raadhuisplein is verweven met het onderwerp parkeren. De uitwerking van deze ontwikkeling en de gevolgen op het parkeren maken het noodzakelijk het parkeerbeleid te herijken. Daarnaast wordt vanuit de bevolking en vooral de ondernemers de wens geuit om het parkeren klantvriendelijker te maken. In de huidige situatie wordt de tijdsdruk die ervaren wordt door het vooraf moeten betalen als knelpunt gezien. Die tijdsdruk geldt op sommige locaties ook voor het laden en lossen.

Doelstellingen

De volgende doelen zijn geformuleerd voor het parkeerbeleid van de gemeente Haren:

- Aan bezoekers blijvend voldoende parkeergelegenheid in het centrum van Haren bieden, waarbij het de bezoeker zo gemakkelijk / klantvriendelijk mogelijk wordt gemaakt.
- Bewoners moeten dicht bij de woning over voldoende parkeerruimte kunnen beschikken.
- Ondernemers tegemoet komen bij de uitoefening van hun onderneming voor wat betreft bedrijfsmatig parkeren, voor zover dit niet leidt tot nadeel voor bezoekers en een balans kan worden gevonden met het belang van bewoners.
- Voor langparkeerders in relatie tot werkgelegenheid wordt parkeergelegenheid buiten het centrum op loopafstand geboden.

Ontwikkeling Raadhuisplein

In het kader van de modellenstudie voor de ontwikkeling op het Raadhuisplein zijn diverse modellen in beeld gebracht, waarbij per model de consequenties voor het parkeren zijn aangegeven. Door de gemeenteraad is gekozen voor model 4 met optimalisaties. In dit model is voorzien in het weren van lang parkeerders (werknemers) om voldoende parkeercapaciteit in het centrum van Haren te bieden. Het weren van de langparkeerders in het fiscale gebied levert op de ontwikkeling een besparing op van ca. € 725.000,- tot € 870.000,-.

Door de ontwikkeling op het Raadhuisplein vervallen 133 bestaande openbare parkeerplaatsen op maaiveld. Uitgaande van de resterende openbare parkeerplaatsen en uitgaande van het weren van lang parkeerders (werknemers) in fiscaal gebied levert dat de volgende parkeerdruk op:

- Bezettingsgraad fiscaal gebied op zaterdag van 62% naar 68%,
- Uitgaande van 85% nog 78 pp beschikbaar.
- Bezettingsgraad fiscaal gebied op vrijdag van 65% naar 61%.
- Uitgaande van 85% nog 111 pp beschikbaar.

Al onderdeel van de ontwikkeling worden 132 commerciële parkeerplaatsen gerealiseerd. Deze parkeerplaatsen zijn niet in bovenstaande vergelijking opgenomen aangezien het geen openbare parkeerplaatsen betreft. In het rapport Herijking parkeerbeleid centrum Haren is advies opgenomen over het aan te houden regime op de commerciële parkeerplaats.

Herijking parkeerbeleid centrum Haren

In het rapport 'Herijking parkeerbeleid centrum Haren' d.d. 15 mei 2013 is een heldere weergave opgenomen van het huidige parkeerbeleid. Vervolgens is ingegaan op de noodzakelijke heroverwegingen, de afwegingen daarbij en advies over concrete uitwerkingen van nieuw parkeerbeleid. Het gaat hierbij primair om de volgende onderwerpen:

- A. Beperken lang parkeren centrum.
- B. Aanpassen gebied schilparkeren.
- C. Aanbevelingen verbeteringen parkeerregulering.
- D. Beleid formuleren voor ontheffingen en vergunningen.
- E. Verbeteringen parkeerverwijzing.
- F. Wenselijk regime op de commerciële parkeerplaats Haderaplein.

Voor de uitwerking van deze onderwerpen zijn concrete maatregelen voorgesteld, waarbij zowel functionele als financiële consequenties zijn aangegeven.

Advies

In de rapportage Herijking parkeerbeleid centrum Haren is advies opgenomen voor de herijking van het parkeerbeleid in Haren. De volgende adviezen zijn opgenomen:

- voor het goed laten functioneren van het parkeren in Haren het betaald parkeren in stand houden;
- lang parkeerders (werknemers) weren uit het centrum en deze groep een alternatief bieden in de vorm van de parkeerplaats Kerklaan;
- gecombineerd met het weren van lang parkeren door werknemers in het fiscale gebied, de zone voor het schilparkeren uitbreiden. Hierbij een minimum percentage voorstanders (bijvoorbeeld 75%) vastleggen in het beleid om een objectieve beslissing mogelijk te maken. Het vergunningen systeem aanpassen naar vergunning op kenteken en klantvriendelijker maken door internettoepassing;
- mogelijkheden voor achteraf betaald parkeren op de parkeerterreinen Vondellaan bij de Molen, Oldehof en De Brinken nader uitwerken;
- introduceren belparkeren;
- personeel van werkgevers binnen het fiscale gebied geen ontheffingen of abonnementen meer verlenen, reductie van 90% nastreven;
- inrichten digitaal systeem voor aanvragen en beheer van ontheffingen en vergunningen.
- Ontheffingen en vergunningen uitgeven in de vorm van een pasje;
- mogelijkheden laden en lossen ondernemers verruimen;
- verbeteren of aanbrengen parkeerverwijzing naar parkeergarage Voorhorst en de parkeerterreinen aan de Oldehof en Kerklaan;
- wenselijk regime op de commerciële parkeerplaats Haderaplein: conform het regime zoals dat nu bij de Albert Heijn aan de Kerkstraat functioneert.

Derving inkomsten door weren lang parkeren

In financiële zin heeft de uitwerking en uitvoering van het nieuwe beleid ook consequenties. Door het weren van de lang parkeerders (werknemers) is sprake van een derving van inkomsten uit ontheffingen en abonnementen, in totaal naar verwachting totaal circa € 60.000,- tot € 70.000,- op jaarbasis.

Vrij komende parkeerplaatsen worden gebruikt door betalende bezoekers. De beleidsmaatregelen hebben naar verwachting geen of beperkt effect op het aantal betalende bezoekers, waardoor hier geen noemenswaardige financiële effecten verwacht worden.

In de nieuwe situatie zal wel sprake zijn van een hogere bezettingsgraad van de parkeergarage, wat een betere exploitatie oplevert.

Aanvullende scenario's

In het kader van de modellenstudie voor de ontwikkeling op het Raadhuisplein zijn diverse modellen in beeld gebracht, waarbij per model de consequenties voor het parkeren zijn aangegeven. Door de gemeenteraad is gekozen voor model 4 met optimalisaties. In dit model is voorzien in het weren van lang parkeerders (werknemers) om voldoende parkeercapaciteit in het centrum van Haren te bieden. In het schema op de volgende pagina is het gekozen parkeermodel 4b¹ groen gearceerd.

Voor de helderheid van het parkeerbeleid is het wenselijk zo weinig mogelijk uitzonderingen te maken. Ook de ondernemers vragen om helder systeem. Derhalve is geadviseerd het weren van lang parkeerders in te voeren voor de gehele week, en niet te voorzien in ontheffingen alleen van zondag tot en met donderdag (hoewel dat capaciteittechnisch mogelijk kan). Dit biedt bezoekers gedurende de week ook maximale ruimte ten tijde van de realisatie van de ontwikkeling Raadhuisplein. Geadviseerd is na realisatie van de ontwikkeling Raadhuisplein te evalueren hoe het parkeren werkt.

Ontwikkeling Raadhuisplein

Voor de ontwikkeling van het Raadhuisplein liggen de volgende scenario's voor:

1. vasthouden aan kaderstelling (risico extra supermarkt);
2. versoberen kaderstelling -> verplaatsing supermarkt;
3. niet door gaan met ontwikkeling Raadhuisplein.

Bij de keuze voor scenario 1 of 2 zal ten tijde van de bouw moeten gelden dat lang parkeerders geweerd worden, om voldoende capaciteit te bieden voor de parkerende centrumbezoekers.

Uitgaande van scenario 1 of 2 voor de ontwikkeling van het Raadhuisplein heeft de gemeente gezien de derving van de inkomsten door het weren van de lang parkeerders behoefte aan inzicht scenario's met betrekking tot het weren van lang parkeren:

- lang parkeerders niet weren;
 - monitoren ontwikkeling parkeerdruk en indien nodig alsnog weren lang parkeren, opties:
 - weren lang parkeerders hele week;
 - weren lang parkeerders alleen op vrijdag en zaterdag.
- het weren van lang parkeerders alleen op vrijdag en zaterdag;

Lang parkeerders niet weren

De effecten van het niet weren van lang parkeerders zijn uiteengezet in de rapportage 'Parkeren centrum Haren' d.d. 14 november 2012. Hierin is aangegeven dat bij het ontwikkelen van project Raadhuisplein, het niet compenseren van parkeerplaatsen die vervallen en het niet weren van de lang parkeerders de parkeerdruk op het maatgevende moment in het fiscale gebied zal toemen van 67% naar 85%, uitgaande van de parkeerbezetting in 2012. Uitgaande van de parkeerbezetting in 2009 zou de parkeerdruk stijgen van 83% tot 102%. Dit is weergegeven in de geel gearceerde cellen in het schema op de volgende pagina. Algemeen geldt als maximaal wenselijke bezettingsgraad een percentage van 85%. Op grond hiervan is geadviseerd de lang parkeerders te weren. De gemeente overweegt nu dat niet op voorhand te doen, maar afhankelijk van de parkeersituatie die zal ontstaan.

Door de lang parkeerders niet te weren treedt er op dit punt geen derving van inkomsten op.

Modellenstudie project Raadhuisplein onderdeel parkeermaatregelen

Model	Maatregel en effect	
	Optimalisaties model 4	
4a	Compensatie parkeerplaatsen door weren van ontheffing- en abonneementhouders uit fiscaal gebied. Restant realiseren.	Weren ontheffing- en abonneementhouders uit fiscaal gebied levert besparing van $61 \cdot 0,9 = 54$ parkeerplaatsen. Realiseren 54 parkeerplaatsen. Bezettingsgraad daalt van 65-75% naar 61-74% ^{4a1}
4b	Compensatie parkeerplaatsen door weren van ontheffing- en abonneementhouders uit fiscaal gebied, restant niet realiseren. Accepteren hogere bezettingsgraad fiscaal gebied aanvullend op het weren van abonneement- en ontheffinghouders.	Weren ontheffing- en abonneementhouders uit fiscaal gebied levert besparing van $61 \cdot 0,9 = 54$ parkeerplaatsen. Capaciteit parkeren fiscaal gebied daalt met 108 parkeerplaatsen. Bezettingsgraad stijgt van 65-75% naar 68-82% ^{4b1}
4b	Ontheffing- en abonneementhouders niet weren. Accepteren hogere bezettingsgraad fiscaal gebied als alternatief voor het weren van de abonneement- en ontheffinghouders.	Capaciteit parkeren fiscaal gebied daalt met 108 parkeerplaatsen. Bezettingsgraad stijgt van 67-85% tot 83-102% ^{4b2}
4c	Ontheffing- en abonneementhouders weren op vrijdag en zaterdag. Restant niet realiseren. Accepteren hogere bezettingsgraad fiscaal gebied aanvullend op het weren van abonneement- en ontheffinghouders.	Weren ontheffing- en abonneementhouders uit fiscaal gebied levert besparing van $61 \cdot 0,9 = 54$ parkeerplaatsen. Capaciteit parkeren fiscaal gebied daalt met 108 parkeerplaatsen. Bezettingsgraad stijgt op maatgevend moment zaterdag van 65-75% naar 68-82% ^{4c1} Bezettingsgraad stijgt op maatgevend moment dinsdag van 68% naar 81% ^{4c1}
^{4a1} Toelichting	Bezettingsgraad, maatgevend moment zaterdag 15:00 Capaciteit parkeren fiscaal gebied na ontwikkeling Raadhuisplein – Haderaplein is $572 - 54 = 518$ parkeerplaatsen. Gebaseerd op gegevens parkeeronderzoek 2012 daalt bezetting van 370 voertuigen naar 316 voertuigen en daalt de bezetting van 65% naar 61%. Gebaseerd op gegevens parkeeronderzoek 2009 daalt bezetting van 418 voertuigen naar 382 voertuigen en daalt de bezetting van 75% naar 74%.	
^{4b1} Toelichting	Bezettingsgraad, maatgevend moment zaterdagmiddag 15:00. Capaciteit parkeren fiscaal gebied na ontwikkeling Raadhuisplein – Haderaplein is $572 - 108 = 464$ parkeerplaatsen. Gebaseerd op gegevens parkeeronderzoek 2012 daalt bezetting van 370 voertuigen naar 316 voertuigen en stijgt de bezetting van 65% naar 68%. Gebaseerd op gegevens parkeeronderzoek 2009 daalt de bezetting van 418 voertuigen naar 382 voertuigen en stijgt de bezetting van 75% naar 82%.	
^{4b2} Toelichting	Bezettingsgraad, maatgevend moment vrijdagmiddag 14:00. Capaciteit parkeren fiscaal gebied na ontwikkeling Raadhuisplein – Haderaplein is $572 - 108 = 464$ parkeerplaatsen. Gebaseerd op gegevens parkeeronderzoek 2012 bedraagt bezetting 385 voertuigen en stijgt de bezetting van 67% naar 83%. Gebaseerd op gegevens parkeeronderzoek 2009 bedraagt bezetting 471 voertuigen en stijgt de bezetting van 85% naar 102%.	
^{4c1} Toelichting	Bezettingsgraad, maatgevend moment zaterdagmiddag 15:00. Capaciteit parkeren fiscaal gebied na ontwikkeling Raadhuisplein – Haderaplein is $572 - 108 = 464$ parkeerplaatsen. Gebaseerd op gegevens parkeeronderzoek 2012 daalt bezetting van 370 voertuigen naar 316 voertuigen en stijgt de bezetting van 65% naar 68%. Gebaseerd op gegevens parkeeronderzoek 2009 daalt de bezetting van 418 voertuigen naar 382 voertuigen en stijgt de bezetting van 75% naar 82%.	
	Bezettingsgraad, maatgevend moment dinsdagmiddag 14:00. Capaciteit parkeren fiscaal gebied na ontwikkeling Raadhuisplein – Haderaplein is $572 - 108 = 464$ parkeerplaatsen. Gebaseerd op gegevens parkeeronderzoek 2009 bedraagt de bezetting 378 voertuigen en stijgt de bezetting van 68% naar 81%.	

Weren lang parkeren door werknemers op vrijdag en zaterdag

Doordat lang parkeerders in dit scenario niet geweerd worden van maandag tot en met donderdag, zal de parkeerdruk door het vervallen van 108 openbare parkeerplaatsen gaan stijgen. Het parkeeronderzoek van 2009 is uitgevoerd op dinsdag, vrijdag en zaterdag. Het parkeeronderzoek van 2012 is uitgevoerd op vrijdag en zaterdag. In 2009 lag de parkeerbezetting op dinsdag respectievelijk 25 en 2% lager dan op vrijdag en zaterdag. In 2012 waren er op vrijdag en zaterdag respectievelijk 22% en 4% minder geparkeerde voertuigen in het fiscale gebied dan in 2009.

De effecten op de parkeerbezetting is, uitgaande van de gegevens van 2009, in het schema op de voorgaande pagina weergegeven in de oranje gearceerde cellen. Het niet weren van de lang parkeerders op maandag tot en met donderdag leidt op dinsdag tot een toename van de parkeerdruk van 68% naar 81%.

Door het lang parkeren te weren van maandag tot en met donderdag treedt er een derving van inkomsten op. De prijs voor ontheffingen en abonnementen zal moeten worden aangepast. De ontheffingen en abonnementen zijn in dit scenario 4 dagen geldig in plaats van 6 dagen. Uitgaande van een prijsaanpassing naar rato van deze dagen zal het weren van lang parkeerders op vrijdag en zaterdag leiden tot een derving van inkomsten van circa € 20.000,- tot € 25.000,- op jaarbasis.